

अञ्जनकोश (añjana-kośa) *m.* receptacle of collyrium चित्तिरा उप-
बर्हणमित्यञ्जनकोशमादत्ते KauśiGS. i. 8. 4.

अञ्जनकोशी (añjanakośī) *f.* a kind of plant (*nīlinī*) नीलिनी ...
स्थिररङ्गाञ्जनकोशी राजनीत्यपरा पुनः KalpaK. 303. 482; cf. **अञ्जनकेशी**.

अञ्जनक्रिया (añjana-kriyā) *f.* A application of collyrium (to the
eye) यः कुर्यात्परिषेकाञ्जनादिकम् । नस्याञ्जनक्रियां वैद्यः स श्रो(स्त्रो)तोऽन्धं निवर्तयेत्
Hastāyur. 147. 6 (1. 18); **B** act of anointing (of gravel) उपक्रमेऽञ्जन-
क्रियाक्षिप्तद्रव्यसामान्यनिश्चयात् UpaParā. 7. 10; अञ्जनक्रियैव तत्साधनत्वेन
स्नेहद्रव्यसामान्यमाक्षिप्यत इति भावः MayūMāli. 91. 3 (on i. 4. 19); 92. 1
(on i. 4. 19)

अञ्जनक्लेद (añjana-kleda) *m.* wetness (on account of applying)
collyrium तरञ्जनक्लेदसमाकुलाक्षम् ... वधुमुखं बभूव RaghuVa. 7. 21.

अञ्जनक्षय (añjana-kṣaya) *m.* being exhausted or used up like
collyrium अवर्धमानश्चार्थः कालेन स्वल्पव्ययोऽप्यञ्जनक्षयमेति Hitopa. 2. 8(3)

अञ्जनक्षितीन्द्र (añjana-kṣitīndra) *m.* mountain called Añjana यत्र
... अपर इवाञ्जनक्षितीन्द्रः शेते स स्वपनरतः स कुम्भकर्णः Rāgh. 18. 48.

अञ्जनक्षोद (añjana-kṣoda) *m.* powder of collyrium त्रिषिखमुख-
विमेदादञ्जनक्षोदपुञ्जच्छविरवनिममुद्भ्रद व्योमसीम्यर्थमानः HarVi. 50. 87; सौवर्ण-
मञ्जनक्षोदभाजनं पुंमृगाकृति ... भवेत् ViraMi. (Lakṣaṇa.) 656. 23.

अञ्जनक्षमाधर (añjana-kṣmādhara) *m.* the mountain Añjana ते
प्रकृतिमेवका बयुः नूतनाम्बुधररञ्जिताञ्जनक्षमाधरभ्रमविधानबन्धवः ŚriKaC. 22. 17.

अञ्जनक्षमापति (añjana-kṣmāpati) *m.* the mountain Añjana पार्श्वेऽ-
प्यत्राञ्जनक्षमापतिरिव शनकैः सञ्चरिष्णुः कनीयान् रक्षोनाथः MahāviC. App. A
(283. 8)

अञ्जनखण्डाभा (añjanakhaṇḍābhā) *adj.* (f.) resembling a mass
of collyrium (शबरीमापतुः) क्षामामञ्जनपिण्डाभां (v. 1. अञ्जनखण्डाभां)
दण्डिनीमजिनास्तराम् Bhaṭṭi. 6. 61.

अञ्जनगिरि (añjanagiri) *m.* i name of a mountain ईन्द्रं वै वृत्रं
जघ्निर्वासं रक्षांस्यसचन्त । तान्यञ्जनगिरिगणान्तरधत्त KāthS. 23. 1; KapiKaS.
35. 7; अञ्जनगिरिः CāndraVyā. v. 2. 132; अञ्जनगिरिमलमलिनाभिः कुञ्जरघटा-
भिरन्धकारितदिङ्मुखतया जलधरदिवसायमानं राजद्वारमासाद्य तुरंगमादवततार Kād.
86. 16; एष खलु ... अञ्जनगिरिरिव ण(?) नलगिरी(रिः) दृश्यते TāpaVa. 5. 27. (8);
शिलाकलापो लुठितः किमञ्जनगिरेरयम् KathāSaSāg. xii. 35. 77; अञ्जनस्य गिरिः ।
अञ्जनगिरिः GaṇRa. 2. 143 (179); शाश्वतान्यहं चैत्यानि सन्त्यञ्जनगिरिष्विव Trisa-
SāPuC. ii. 3. 729; TirthaKa. 48. 31; अञ्जनगिरिं कृष्णवर्णपर्वतविशेषम् ... उद्विरत्
JñātāDhaT. 138A. 9; ii name of an elephant मदभावस्थो ह्यञ्जनगिरिः
Avimā. 1. 1(14); सत्कुञ्जरोऽञ्जनगिरिर्जयवर्धनस्य मत्तद्विपो रणभटस्य च कालमेघः
KathāSaSāg. xviii. 2. 276.

अञ्जनगिरिगुहा (añjanagiri-guhā) *f.* cave of the mountain Añjana
तरुणतमालकाननमिवाञ्जनगिरिगुहागर्भमिव ... विशति सकलजीवल्लोके स लोकश्रेष्ठः
NalaCam. 2. 30 (48)

अञ्जनगिरिच्छाय (añjanagiri-ccāyā) *adj.* of the shade or colour
of the mountain Añjana अथाञ्जनगिरिच्छायः प्रगलदाननिर्भरः । आजगाम गज-
स्तासां स्त्रीणामभिमुखो बलात् PadmP. (Ra.) 8. 324.

अञ्जनगिरिशिखर (añjanagiri-śikhara) *m. n.* peak of the mountain
Añjana नश्यन्ति ... अञ्जनगिरिशिखरेष्विव निशासु चन्द्राशवः पतिताः Tantrā-
khyā. 30. 4 = PañcT. 1. 101 (105. 8) = Pañcā. 60. 17.

अञ्जनगिरिशिला (añjanagiri-śilā) *f.* rock from the mountain
Añjana अञ्जनगिरिशिलास्तम्भैरिवोपजातहस्तपादैः ... निषादाधिपैः संरक्षितानि Tila-
Mañ. 134. 15.

अञ्जनगिरीश्वर (añjanagiriśvara) *m.* lord of the mountain Añjana
विद्याधराणामधिपः ... षष्ठश्च धूर्तवहनो नाम्नाञ्जनगिरीश्वरः KathāSaSāg. viii. 5. 53.

अञ्जनग्रहण (añjana-grahaṇa) *n.* mention of collyrium अञ्जनग्रहणं
स्वलङ्कारलक्षणार्थम् BālaKri. i. 48. 12 (on 1. 32)

अञ्जनघनश्यामा (añjanaghana-śyāmā) *adj.* (f.) dark like a solid
mass of collyrium दृष्ट्वा कुन्तलराजिमञ्जनघनश्यामां किमुत्ताम्यसि ŚrīgāVai-
Ta. 38.

अञ्जनचयप्रख्य (añjanacaya-prakhya) *adj.* appearing like a
mass of collyrium तमञ्जनचयप्रख्यं द्रौणिद्वृष्ट्वा महीधरम् । ... न चुक्षुभे MahāBhā.
vii. 131. 69; vii. 150. 68.

अञ्जनचूर्ण (añjana-cūrṇa) *n.* powder of antimony निषेधादपि
कौन्तेय यस्यायुरपचीयते । सूच्येवाञ्जनचूर्णस्य MahāBhā. iii. 36. 3; मेधावली-
मञ्जनचूर्णवर्णां संपश्यामः MahāBhā. vii. 154. 24; सूक्ष्मेनाञ्जनचूर्णेन नभः
कृत्स्नमिवाञ्जितम् Rāmā. i. 796*(1); अञ्जनचूर्णवर्णाः ... कृष्णाः (जलायुकाः)

SuśruS. i. 13. 11; ViṣṇuP. v. 9. 5; BrSaṁ. 30. 15; AṣṭāSaṁ i. 177. 14
(1. 36); LiṅgaP. i. 92. 30; अञ्जनचूर्णपूर्णसमुद्रकन्यायेन सर्वलोक एवेति Tattv-
Pradī.(A.) 193. 2 (on 2. 44); SaraKaṇṭhā. 154. 6; KumāCaSaṁ. 83. 27.

अञ्जनचौर (añjana-cora) *m.* name of a thief (because of possessing
a magic salve to become invisible and visible) अदृश्याञ्जनाविजितोऽजितप्रज्ञः
प्रतीताञ्जनचक्रोरापरसंज्ञः YaśasCam. ii. 289. 26.

अञ्जनचौर (añjana-caura) *m.* name of a thief cf. **अञ्जनचौर**, संपत्या-
सन्नशिवाचारोऽञ्जनचौरः YaśasCam. ii. 290. 19.

अञ्जनच्छवि (añjana-ccavi) *adj.* having the hue or colour of
collyrium अञ्जनच्छविभिर्धनयन् हृदयान्धकारमम्भोधरैः (विवेश अम्भोमुचां कालः)
UdaySuKa. 103. 10.

अञ्जनच्छाय (añjana-ccāyā) *adj.* possessing (dark) colour of colly-
rium or antimony संक्रान्तयाञ्जनच्छायदेहप्रतिमयाथ सः । प्रविशन्स्फटिकागारा-
नैन्द्रनीलानिवाकरोत् HarVi. 32. 28; UdaySuKa. 20. 11.

अञ्जनजुष (añjana-juṣ) *adj.* containing collyrium व्यलीके पार्वत्याः
परिलघुलवैरञ्जनजुषः । पतद्भिर्बाष्पस्य क्रमलिखितलक्ष्मा विजयते । लसल्लोलाचन्द्रश्चरण-
गतमौलेः स्मरजितः SaduktiKa. 9. 30 = SūktiMu. 1. 18.

अञ्जनडब्बडक (añjana-dabbadaka) *m.* vessel of collyrium सुमित्रे-
णाप्यञ्जनडब्बडकौ गृहीतौ । ते स्त्रियौ मानुष्यौ कृत्वा ... पुनरपि करभ्यौ कृतौ
KathāK. 98. 24.

अञ्जनतन्तु (añjana-tantu) *m.* a line (*lit.* thread) of collyrium
हरति हृदयं शलाकानिहितोऽञ्जनतन्तुरेष सखि मुग्धे ĀryāSaSā. 687.

अञ्जनतस (añjana-tas) *adv.* by application, by anointing कर्पूरजं
रजः क्षिप्रमञ्जनतो हन्ति शुक्रम् SiddhYo. 61. 97.

अञ्जनतस्कर (añjana-taskara) *m.* name of a thief cf. **अञ्जनचौर**,
अन्तरिक्षगतिं प्राप निःशङ्कोऽञ्जनतस्करः YaśasCam. ii. 291. 5.

अञ्जनता (añjana-tā) *f.* the state of being collyrium मिथ्यावचन-
दक्षश्च धृष्टोऽयं खलु कथ्यते । यथा ... धियं धत्से चित्रं बत मृगमदेऽप्यञ्जनतया
UjjvaNi. 40. 1.

अञ्जनत्रय (añjana-traya) *n.* three types of collyrium कालाञ्जनसमा-
युक्ते पुष्पाञ्जनरसाञ्जने । अञ्जनत्रितयं प्रादुश्यञ्जनं चाञ्जनत्रयम् RājNi. 419. 20.

अञ्जनत्रितय (añjana-tritaya) *n.* three types of collyrium, RājNi.
419. 19.

अञ्जनत्वच (añjana-tvac) *f.* bark of the Añjana tree लोभ्राङ्कोलाञ्जन-
त्वचः ĪśānSīPa. i. 45. 121.

अञ्जनत्विष् (añjana-tviṣ) *adj.* of complexion like that of collyrium
विस्मयमानं तमसा नभस्तलं जहाति निर्मोकमिवाञ्जनविषा JānaHa. 3. 68; राजा
... अञ्जनविषा निजशरीरच्छायापुरुषेण ... अनुगम्यमानं विद्याधरमुनिमपश्यत् Tila-
Mañ. 24. 9; BhāgP. viii. 22. 13.

अञ्जनदर्शन (añjana-darśana) *n.* (extraordinary) vision acquired
through (magical) ointment निधिक्षेपाञ्जनदर्शनमोहनस्तम्भनवश्यवादिस्तम्भ-
नादिविद्याविशेषैः SaṅkaVi. (Ā.) 224. 8.

अञ्जनदान (añjana-dāna) *n.* offering of ointment or collyrium अथवा
'अञ्जस्त' इति अञ्जनदानम् ViraMi. (Saṁskāra.) 942. 14; यद्यप्यन्यस्मृतावञ्जन-
दानमादावुक्तम् BālamBha. i. 530. 14 (on 1. 242)

अञ्जनदिग्ध (añjana-digdha) *adj.* mixed with collyrium पाणौ ...
कपोलस्थलं विन्यस्याञ्जनदिग्धलोचनजलैः किं म्लानिमानीयते SubhāRaK. 21. 17 =
SaduktiKa. 101. 8.

अञ्जनदूषिका (añjana-dūṣikā) *f.* a disease of the eye lid तथै-
वाञ्जनदूषिका । ... एकाविंशतिरित्येते विकारा वर्मसंश्रयाः BhāvPra. (Bhā.) 8.
62(? 63). 76.

अञ्जनदृष्टि (añjana-dṛṣṭi) *f.* eyes anointed with (magical) collyrium
कृतौशनसमार्गेषु गन्तुमान्धं भजन्यहो । दुर्लभे दोषमार्गे तु यावदञ्जनदृष्टिभिः
Damaru. 45.

अञ्जनद्युति (añjana-dyuti) *adj.* of the colour of collyrium वसानमेणा-
जिनमञ्जनद्युति (नारदं ददर्श) ŚiśuVa. 1. 6; SkandP. iii(1). 38. 18; *m.* a
tree (having the lustre of collyrium) महानीळोऽञ्जनद्युतौ NānārthaMa. 1984.

अञ्जनद्रव्य (añjana-dravya) *n.* A besmearing or anointing sub-
stance अञ्जनद्रव्ये घृततैलवसादिभेदेन संदिह्यमाने ... घृतेनाक्ताः शर्करा उपपेयाः
NyāyMañ. i. 260. 31; DaṇḍaVi. 203. 11; **B** collyrium तुदति तुथमञ्जनद्रव्यम्
Prasā. ii. 625. 20.

अञ्जनद्रुमकुसुम (añjanadruma-kusuma) *n.* flower of the Añjana-
tree अञ्जनपुष्पम् अञ्जनद्रुमकुसुमम् ViraMi. (S'rāddha.) 40. 21.

अञ्जनद्विरद (añjana-dvirada) *m.* name of one of the mythological